

ROEPING

No. 11

5e JAARGANG 1927

AUGUSTUS

ROEPING MAANDSCHRIFT VOOR VERDIEPING VAN LEVEN EN KULTUUR - REDAKTEUREN: DOM CONSTANTINUS BOSSCHAERTS, BENEDIKTIJN. (AFFLIGHEM) - ANTON VAN DUINKERKEN, (BERGEN-OP-ZOOM), - GERARD KNUVELDER, (EINDHOVEN), - WIES MOENS, (DENDERMONDE), - M. MOLENAAR, M. S. C. (SITTARD) - DR. H. MOLLER, (TILBURG), - JOZ. WIELDERS, (SITTARD).

ALLE STUKKEN VOOR DE REDAKSIE, BENEVENS BOEKEN TER BESPREKING TE ZENDEN AAN GERARD KNUVELDER, JAN LUIKENSTR. 38, EINDHOVEN, DIE REDAKSIONEEL VERANTWOORDELIJK IS VOOR DIT NUMMER.

VLAAMSE MEDEWERKERS ZENDEN HUN BIJDAGEN AAN WIES MOENS, HEIRBAAN 127, SINT GILLIS BIJ DENDERMONDE (OOST-VLAANDEREN). INDIEN BIJ ONGEVRAAGDE BIJDAGEN GEEN POSTZEGELS VOOR MOGELIJKE TERUGZENDING ZIJN INGESLOTEN, KAN GEEN TERUGZENDING WORDEN GEGARANDEERD.

„ROEPING“ verschijnt de 15de van iedere maand; 12 maandelijke afleveringen, met platen afzonderlijk op kunstdrukpapier,

De intekeningprijs is gld. 10.— in't jaar; over de post gld. 10,50 te voldoen in twee halfjaarlijkse termijnen van gld. 5.— of gld. 5,25, telkens na verschijnen van de 1e en de 6e aflevering. Men verbindt zich voor de hele jaargang. Afzonderlijke nummers, zolang ze voorhanden zijn, gld. 1,—.

Uitgegeven bij ZUID-NEDERLANDSE BOEKHANDEL

Noordstraat 68, TILBURG - TELEFOON 663 - Postrekening nr. 48818

INHOUD:

HENRI BRUNING	Fransiskus' Tocht (gedicht)	433
JAC. JACOBS M. S. C.	Over godsdienstige toestanden in de mijnstreek III (Slot)	442
JOHAN KRIEGER	Het Lied van de Dood	454
LÉOPOLD LEVAUX	Over het probleem Europa-Azië II	455
M. MOLENAAR M. S. C.	Mechtild de Begijn VII	464
HENRI BRUNING	Enkele, losse en vaste, opmerkingen I	469
BOEKBESPREKING	A. v. D.: Maria v. Royen: <i>De Schemer- vogel</i> . G. K.: Greshoff: <i>Keurdicht</i> . G. K.: <i>Erts 1927</i> . A. v. D.: J. Boender: <i>Is. Querido en het begrip literatuur</i> . A. v. D.: Gerben Colmjon: <i>Kaldertonen</i> . T. K.: François Pauwels: <i>Boeven en Burgers</i> . J. N.: E. Franquinet: <i>Maskeraad</i> . J. J.: <i>Mari- tain: Luther</i> .	474

FRANSISKUS' TOCHT

voor PATER Fr. R. v. S., O. P.

I. DE KNAAP.

Hij was in samen-zijn een stil-bevangen knaap:
 te téder, en te schuw; en snel
 — gekweld, en kwellend meende hij, —
 onttrok hij zich, — dieper naar 't eigen òngerepter zingen ingekeerd.

en vréésde. — wist niet, met dit, waar heen.
 dwaalde bevreemd en bang, en vlùchtte . . . .
 vluchtte terug in 't stug gareel der dagen.

. . . . maar ademend de zilv'ren winden
 aad'mend het geurend licht,
 de zaden en de kiemen aadmend in dit dwaze alom-waaien
 aan 't sidd'rend lijf

— plotsling zijn zelf ontwarend, hoe hij stond en ging, plotseling woest
 van eigen pracht vervoerd en achteloos-uitzinnig
 brekend uit alle havenis — zijn ònverwoeste schoon —
 besprong hij driest- en hel-lachende d'onmetelike ruimten,
 kliefde, een ijs'ren kracht, de zware kracht der zee,
 vierde de onbeheerste wasdom en het alom-heersend licht
 en,

    steunloos,

        schreiend,

                                't machtloos lijf aan 't eindloos heuv'lend land
 voeld' hij zijn bloed, te diep, het bloed der Aard verwant.

. . . . schreiden zijn schuchtre handen aan een purpren bloem,
 schreiden om woester vlakten, roekelozer tochten —
 maar in het late avond-uur
 vergat hij 't al, en vulde
 zijn eenzaam hart zich stil en gans
 met droever pijn en droever mijmering:

om 't zuur verdriet van 'n jongentje dat eens
 zijn hand zwijgend de zijn' onttrok, stroef en verstrooid heenging
 en niet meer sindsdien keerde. 'n meisje schreide.

— groef reeds een grimmig-zingend schip zijn harde boeg
de valse verten van een duistere ijszee in,

om een wit meisj', o onbarmhartige nacht
die achteloos haar prille zingen ombracht,
o woedend-woekrend vuur dat nu haar hart vertéert — —
o Züstertje . . . .

Raadde een schuchtre vrouw zijn vreemde verre blik,
en wilde naderen. hij schrok,
lachte bevreemd,
en ging.

II. DE GROET.

.....

„zó árme waan —
 ál hárdé glorie over eigen schoon ;
 zo nutteloze vlucht — dat geen
 Zijn Boetgezanten — troosteloos dolend — horen wilde' en àllen
 zingend en luider-lachend naar hun spelen keerden ;
 zó droef, vergeefs verweer — dat zij de Wrekers doodden die hun toornig woord
 als donkre gangen door hun leven dreven
 — — een zwarte nacht, verzonk
 hun somber-trotse, zwaar-ommuurde land :
 'n wank'le, veeg-vervluchtigende schim,
 een ijdel — — uitgewist tumult.

de ruimten stil en zwart — — is dit de láátste nacht?
 : geroep'nen en gezond'nen, allen omgebracht.

naamloos en naakt nu 't bloedend Kruis-lam hangt, —
 vergeefs gehoond, vergeefs van God verlaten
 en toch zó stil, zo need'rig stil
 de kleine armen naar dien nacht geheven . . . .”

—

Toen moest, o klagelike Dood,
 iedere vreugd wel diepe weedom worden,
 iedere liefde vals, en iedre moed te moe ;
 jaloerse God des Bloeds — toen moest,
 door U ontsteld, door U zijn jeugd vervreemd,
 dit ongerepte kind wel schuw-beschaamd,
 in bange schande gaan.
 o hart, beladen met te zware schuld.
 O! om nog ééns, zingend en zorgeloos, Zijn droeve Schoon voorbij
 te dalen mogen naar de zoom der zeeën, —
 nog ééns, dit blind'lings Leven vreemd,
 in zoete waan van deernis, Liefde's daad geloven
 de droeve klacht van het mee-voelend hart. —
 O hart, nog ééns, van alle zoekend derven zingend léven mogen,
 eens nog in schone trots zelve al leed weerstaan,
 nog eenmaal heengaan, éénmaal nog zichzelf behoren
 vèr van dit Lam dat enkel stèrven kent,
 jaloerse God, ééns nog ùw onverzoenlik Bloèd niet weten mogen!

III. DE NACHT.

dus ging hij.

bang en stil ging hij dien onbekende weg.

hij wist: hij zou dien droeven God héél moeten toebehoren.

vroeg niet, waarheen, noch waar

en zag niet op, noch om:

hij dwaalde biddend, huivrend,

door 't vaal verdriet van het verbloeiende Westen,

een verder zingen haastig tegemoet

— zijn hart . . . . . ?

Gods waatren stroomden woest en niet te keren,

Gods waatren stortten beukend op de lieve gracie van dit teder oord,

klommen alom en groeven, groeven vratig donker-diepe zeeën

— Fransiskus, argloos, wachtte,

eenvoudig-trouw, Gods milde scheppingswoord.

— joeg gierend koude wind

over de eindloosheid der hoge waatren . . .

o hoon! o hinderlaag!

arm hart!

dat alles liet, allen vergat.

Dit pad ging geen. hier daalde niemand neer. hier doolden allen

van den Wrede heen,

vloekend den Trouweloze, die nooit schutse bood

: de rotsen klommen, droog en woest en immer hoger;

de zon drong niet in deze klamme stilt; eeuwen geleden

verteerde hier het laatste schriel gewas;

hier bloesemde nooit lente —

hier klaagde' alleen de stormen en een steen

die plotseling luid-galmend in een afgrond sloeg . . . .

hij aarzelde.

dan drong hij dieper dit verworpen rotsland in.

IV. THABOR-ABARIM.

maar eenmaal — zingt het droeve Kruislam dan? —
 bloeit weer, een vreemd en stil heelal, het milde licht
 in blonde, ongekende overdaad

: hij trad, dien verre', onoverkoombren, donker-woesten berg,
 Abarim: — —

en ademt mijmerend
 de goede vrêe der open, blijde aarde, —
 zacht-lachend, stil verwonderd,
 en met vochtig' ogen — —

: het is gans stil, stil in de dorre donkre bergen achter, stil voor hem
 in het lichte, uchtendlike, mijmerende veld:
 de daken rode bloemen bloeiend in der hoeven donker-groene bladen
 en maagdelik der rilde beken broze stengeltjes zich strengelen.

— een koele zilvren tent de jonge lucht,
 en zilvren-dromend waast
 een verre, rimpelende zee van teder-glanzend licht.

't ontloken Hart, een witte lichtbloem bevend opgericht,
 een wit kind mijm'rend-spielend met nog witter Lam,
 'n eenzaam-ontworven vreemde, die nu stamelt
 „ik wist niet, dat Uw Licht zó licht was
 en zó stil Uw Stilte,
 zo eindloos stralend, diep, zee-diep Uw grondeloze Schoon,
 en zo nabij, om mij, Uw goedertieren waken.

dit is

Uw paradijs-tuin
 ongerept hersteld, dit is de droeve jeugd, door U
 dieper dan ooit verblijd, —

Váder!

Laat ons hier wonen, — Vader, Gij met mij,
 Gij weet hoe diep mijn bloed om Vreugde zong,
 hoe diep mijn leven in Uw Liefde drong,
 hoe diep ge 't diepst, 't hart van mijn hart, nu wóndt,
 laat ons hier wonen — Vader, ééuwig Gij met mij.
 Wij zijn het blauw kanaal, Gij zijt de diepe bedding; wij
 het stuurloos water in Uw diep gestild.
 Gij zijt de koop'ren zon, de grondloos-blauwe lucht en wij,

enkel het water, enkel het water —
 grondloos door Uw blauw verdiept;
 en witte schepen zeilen — Uw genaden —
 van zee tot zee; laat het zo zijn: wij eeuwig 't roerloos water
 huivrend en spiegkend in Uw diep
 gestild”.

Hij glimlacht, nadert, stamelt — de Hovenier
 zegt slechts

„Raak Mij niet aan”,
 en wijkt.

Een verre stem:

„Deze is Mijn welbeminde Zoon:
 alleen aan Mij
 weze dit groot behagen”.

Fransiskus wankelde

wist dit, het witte argeloze einde
 — de droeve donkre aanvang van zijn laatste gang.

— glimlachte zacht om zijn vermetelheid,

en ging.

V. ALVERNA.

Hij daalt omlaag: een stille baan glooit verder. — Verder dan dezen Berg
verder dan deze koele tuin waar zilvren licht milder
het zachte groene welven van de grond omtrilde.

hóór nu, o hóór — de kleine vogeltjes

fluiten zo schoon,

hun strakke keeltjes zingen met zoet geweld

heel 't hartje uit.

dit is hun Hoog-lied, en hun stil

vervulde staren naar het Witte Lam.

o hóór, zij aarzelen, en zijn zo aarzlend stil

nu zij de zware lofzang van de honderd duizende vertroosten horen

wier droefheid de Getrouwe zó diep heeft gestild.

hij ziet slechts Christus, die het kruishout torst,

wêer kent hij nog alleen den Eenzame, de stille Smarten-slaaf, en 't steeds

van Zijn Leed en Liefde op deez droeve aarde.

[vergeefse

neen neen, dit Land mag hem niet zijn.

o! hoopvol hart, — dit was te schoon.

nu heengaan, nu niet zien,

vanwaar 't hem medenam,

niet weten het waarheen, niets vragen, dalen

voorbij dit schoonste oord, en delen, —

het hunkerend leven,

met dit vergeefse, dit verworpen Lam...

Het brandend zand in, 't al-verterend vuur

van 'n droge dorre woestenij waaraan geen einde komt.

zijn voeten bloeden en zijn handen beven. Zijn ogen branden,

en zijn tong verschrompelt droog; hij tast en strompelt — valt:

de woeste zon verschroeit dit teder en aanhankelijk vlees,

dat 't immer schoner zingen weerloos moest behoren

en altijd dieper, dwazer eenzaamheid.

Hij glimlacht stil: herinnert zich 't Gezicht waarin hij eenmaal zag.

Glimlacht verwezen — omdat al zijn schóne liefden ijdel waren,

behalve deze dwáze, omdat al zijn vreugde-hong'ren

— na zóveel Vreugden —

hem toch ten laatst niet meer, niet meer liet

dan dit verloren dolen

achter deez Smart,

en om zijn arme nood „Liefde o Liefde!”
 die, hem vervoerend, toch niet meer liet
 den dit derven: dit sterven, werelden verder dan de laatste mens,
 werelden vóór zijn schoonst vizioen verloren
 in d'allerdroefste stilte der woestijn:
 't verdwaasde staren in een trieste leegte —
 geen zon, geen vuur — —
 en ook d'herinnering waarmed' hij eenmaal ging, eenmaal
 zijn jeugdig hart ompantserde,
 is hem ontvallen
 Niets bleef. een zwart blad werd hij,
 wervelend neergeslingerd uit een heet samoen —
 in 'n onafzienbaar veld van al bedelvend zand en dood verloren.

Kòn toch niet keren, hóór! hij zingt!
 zó zingt, in 't hart van de woestijn, hij zijn bedroefde Bruid het troostend Hoog-
 [lied voor:

„Om U verlatenheid, om U smaad, hoon,
 om U dorheid — om U ontberen,
 Die mijn éinig Léven, mijn eenge Schoonheid en mijn een'ge Vreugde zijt,
 verliezen U om wie te winne' ik alle vreugde' en al mijn liefden liet;
 Om U vertwijf'len, moe zijn, hulploos hongeren, om U
 schreeuwen van uit de diepten: „Liefde o Liefde, kom, ik dorst” en niet
 worden verhoord, nooit diep genoeg verhoord;
 laát al mijn liefden in Uw vuur vergaan,
 versla al ijd'le Hoop, al zoet Geloven,
 versla . . . . mijn Liefde zo Ge wilt, en laat me
 naakter, náakter nog voor U staan.
 En sla deez' naaktheid, Gij
 die zelf
 zo wreed meedogenloos geslagen zijt.
 Slechts pijn, slechts pijn, pijn van Uw pijn, en in Uw pijnen sterven”.

Toen heeft dit wondbaar, naar Uw lichte hoogten hunkerende kind-hart
 zo diep, zo roekloos
 met het vermorzeld Christus-Lichaam saamgeleefd,
 zo diep met deze hoon,
 zo durennd dorst dit hart zijn diepste schoon verlooch'nen
 en altijd dieper tot Uw duister in te gaan,
 dat eenmaal ook zijn lichaám, huid'rend en beschaamd, ontbloeyde :

vijf rode wonden,
vijf donker-rode bloemen, die al leven uit hem zogen,
vijf bronnen, eindelijk, van het diepst Geluk.

Toen greep — zijn schone ogen door Uw Licht verwoest,
zijn teedre handen, en zijn voeten die zo hoopvol snelden
naar Uwe Verten, door Uw bloed geschonden,
zijn lillend hart met Uwen Dood doorboord —
zijn ziel de ziel van 't Zonnelied alom:

„O! broeder Zon, o broeders Boom en Dood,
als gij slechts willoos in Zijn Handen leven,
beven in Zijne Winden, in Zijn Storm zich haavnen,
al leven in dit vuur verteren, gaan,
wanneer Hij zegt, ga nu, en doden wat Hij vraagt,
en even staamlend zingen mogen als Hij zegt: het worde licht en lente
— — — anders, anders niet”.

..... Zo is de tere huls van 't lichaam
snel gebroken, het kon dit durend vuur
niet blijvend hoeden; het keerde weer tot stof
gelijk de schaaam'le hut — het kort verblijf —
waarin hij boette en bad, en soms glimlachend staarde
naar 't lieve, verre land der hem vervreemde Aarde.

: Hij was in samen zijn een stil bevangen knaap
te téder — — en te schuw; en snel
— gekweld, en kwellend meende hij —
onttrok hij zich, naar 't èigen, òngerepter zingen
weerloos ingekeerd.

HENRI BRUNING.